

De houding in de strijd

1 Koningen 20:22-43

Achab vertrouwd zich in de strijd aan de Heere toe. En de Heere geeft hem een grootse overwinning! Een prachtige afloop van de geschiedenis, zou je zeggen. Maar die geschiedenis gaat verder. Helaas gaat daarin niet alles zoals het wezen moet. Ook daar is het nodige van te leren.

Een vreemd advies

Sinds het beleg van Samaria is er een jaar verstreken. De Syrische koning Benhadad verzamelt opnieuw zijn troepen. De profeet in Samaria had Achab daar al voor gewaarschuwd: ‘Benhadad zal het er niet bij laten zitten.’ Zo gaat dat met de vijanden van God en Zijn volk. Die laten het er niet zomaar bij zitten. O, wat kunnen ze taai en volhardend zijn! De strijd van de christen kent naast de heftige momenten, soms ook momenten van relatieve rust. Maar ‘voorbij’ is de strijd voor Gods kinderen op deze aarde nooit.

Zo komt Benhadad een jaar later dus opnieuw met zijn leger. Hij heeft wat militaire veranderingen doorgevoerd. Zo heeft hij de 32 koningen vervangen door landvoogden. Daarmee heeft hij het Syrische leger directer onder zijn eigen bevel gebracht.

Daarnaast heeft hij nóg een advies gekregen. Zijn dienaren hebben namelijk uitgelegd hoe het kan dat de vorige keer de oorlog verloren is. ‘Dat komt’ zo zeggen ze, ‘omdat we de oorlog in de bergen hebben gevoerd. En de God van Israël is een berg-God. Kijk maar naar die tempels in Samaria en in Jeruzalem. Die zijn gebouwd op bergen. Daarom moeten wij ervoor zorgen dat de volgende oorlog wordt uitgevochten in het vlakke veld. Daar is hun God niet zo machtig. Daar kunnen we hen te pakken nemen!’

Een belachelijk advies natuurlijk. Hoe kómen die mannen er op? ‘De Heere is een berg-God? Een God voor de bergen, maar niet voor op het vlakke veld?’

Voor ons westerse mensen klinkt dat heel vreemd. Zo’n rare gedachte zou in ons hoofd nooit opkomen. ‘Een God voor de bergen, en een God voor het vlakke veld?’ Alleen het idee al!

Of maken wij zo’n rare splitsing misschien op een andere manier?

- ‘Een God voor thuis en een God voor de vakantie.’ En die ‘God van de vakantie’, daarvan mag je altijd een heleboel meer dan van ‘de God van thuis’. Heel vreemd is dat.

- ‘De God van de zondag, en de God van doordeweeks.’ De God van zondag heeft een stevige boodschap, waarvan je zegt: ‘Ja, zo is het. Het moet goed gezegd worden!’ Maar ‘de God van doordeweeks’ laat jou gewoon verder leven alsof je niks gehoord hebt.
- ‘De God van het echte leven, en de God van internet’. Wat je in het echte leven nooit zou doen -vloeken, overspel plegen-, daarin geeft ‘de God van het internet’ je opeens de vrije hand.

Juist deze rare splitsing is voor de Heere de directe aanleiding om ook deze tweede keer het oordeel over het leger van Syrië te voltrekken. In vers 28 lezen we dat: ‘Daarom, dat de Syriërs gezegd hebben: de HEERE is een God der bergen, en Hij is niet de God der laagten; zo zal ik al deze grote menigte in uw hand geven, opdat gijlieden weet, dat Ik de HEERE ben.’

Laten we goed beseffen wat we doen als we de dienst aan de Heere in twee stukken opsplitsen. Dan voeren we geen strijd mét de Heere, maar een strijd tégen de Heere.

Een vreemde wending

Het oordeel over Benhadad betekent voor Achab juist een heerlijke boodschap. De Heere zal opnieuw voor hem strijden. Als de slag losbarst blijkt het machtige leger van Syrië inderdaad opnieuw niet tegen Israëel opgewassen. Beter gezegd: het blijkt tegen de Heere niet opgewassen.

Een enorme slag wordt Benhadad toegebracht. Een groot deel van zijn leger wordt op het slagveld gedood. Het overblijfsel van het leger slaat op de vlucht. In paniek zoeken de Syrische soldaten hun toevlucht in de stad Afek, daar dicht in de buurt. Maar ook dat loopt helemaal verkeerd voor ze af. In het gedrang stort de muur van de stad in. Nog eens duizenden soldaten vinden in Afek de dood.

En Benhadad, die trotse koning? Tussen de puinhopen van de stad zoekt hij wanhopig naar een schuilplaats. Hij vlucht voor zijn leven! Zijn knechten zien de wanhoop bij hun koning. In deze nood zien ze nog maar één uitkomst: ‘We zullen de koning van Israëel moeten smeken om genade!’ Benhadad ziet ook geen andere oplossing: ‘Laten we dat dan maar proberen.’

Zo ziet koning Achab even later de Syrische soldaten, gekleed in rouwkleren, hem opwachten. Ze spreken de koning van Israëel aan: ‘Uw knecht Benhadad zegt: laat toch mijn ziel leven!’

‘Uw knecht Benhadad’ zeggen ze! Achab voelt zich direct geveid. Hij reageert: ‘Leeft hij dan nog? Hij is mijn broeder!’ De Syrische soldaten grijpen die woorden direct aan. Ze aarzelen

niet om de woorden van Achab over te nemen: ‘Uw bróeder leeft nog!’

Het duurt vervolgens maar even of de Syrische koning zit naast Achab op zijn koninklijke wagen. Er wordt nog even onderhandeld en met gunstige voorwaarden voor Achab wordt uiteindelijk besloten dat Benhadad in vrede mag vertrekken. Achab is helemaal gestreeld. De machtige Benhadad heeft gemerkt hoe genadig en barmhartig Achab wel niet is. Als heren hebben ze dit samen kunnen oplossen!

Eind goed, al goed....

Maar dán staat plotseling die gewonde soldaat naast Achabs wagen. Hij heeft een verband om zijn hoofd. Hij heeft een vraag voor de koning: ‘Ik heb een krijgsgevangene laten ontsnappen, terwijl ik beloofd had hem met mijn leven te bewaken. Koning, wat moet er nu gebeuren?’

Wat zal Achab zeggen? Zijn oordeel is kort: ‘Je hebt zelf al gezegd dat je met je leven voor zijn bewaring in zou staan. Je zult de consequenties moeten dragen. Jij zult sterven in zijn plaats!’

Dán trekt die gewonde soldaat het verband van zijn hoofd. Het blijkt een profeet van de Heere te zijn. Hij blijkt ook een bóódschap van de Heere te hebben: ‘Achab, dit is nu precies wat u gedaan heb. U hebt de krijgsgevangene van de Heere laten gaan. Want deze strijd was niet úw strijd. Het was Góds strijd!’

Maar Achab heeft er zijn eigen oorlogje van gemaakt. En toen het hem uitkwam was Benhadad opeens geen vijand meer, maar een broeder! Zodat Achab zichzelf kon presenteren als zo’n vriendelijke, beschaafde koning.

‘Maar Achab, weet u dan niet meer dat deze man uw volk bedreigde? Weet u dan niet meer dat deze man uw leven in het nauw bracht? Weet u dan niet meer dat hij de God van Israël gekrenkt heeft?’ Nee, Achab blijkt dat opeens allemaal vergeten te zijn. ‘Mijn broeder Benhadad’ zegt hij. Wat intens verdrietig!

Een les voor ons

Heel dit hoofdstuk spreekt van strijd. De strijd tussen Israël en Syrië. De strijd tussen enerzijds de Heere en Zijn volk en anderzijds de vijanden. We leren uit dit hoofdstuk allerlei lessen voor de strijd die elke christen te voeren heeft. Maar de belangrijkste waarschuwing wordt ons hier gegeven. Namelijk dat we die strijd helemaal niet zien!

Dat we net als Achab gezellig met de zonde op de bank zitten en die zonde ‘mijn broeder noemen’.

Dat we net als Achab naar de wereld kijken, en zeggen: ‘mijn vriend’.

Dat we het net als Achab met de duivel best kunnen vinden.

Met zo'n houding verraden we die strijd helemaal niet kennen. Daarin blijkt dat we niet beseffen dat de strijd ten diepste de strijd van de Heere is. Dat betekent dat we nog in het andere kamp zitten. Het kamp van de vijand: duivel, de zonde en de wereld.

Een ernstige zaak is dat. Want als de strijd dan losbarst –en dat zal gebeuren! God zal opstaan tot de strijd!- dan gaan we met 'broeder zonde' en 'vriend de wereld' verloren. Hoe erg is dat!

Maar dat hoeft niet nodig te zijn! Want de Heere is nog bezig om in deze wereld mensen die vijanden van Hem zijn in vrienden te veranderen. Als u de goede strijd nog niet kent, dan mag u eerbiedig vragen of de Heere u dat in Zijn genade leren wil. En als u de goede strijd wél kent? Dan wordt het u toegeroepen: 'Strijd die goede strijd.' Want de Heere zal vóór en mét u strijden! De overwinning is al behaald. Dat heeft Christus op Golgotha gedaan. In die overwinning mag u door genade delen!

Vragen:

- 1) Waarin merkt u de taatheid van de vijand? Wat doet dat met u?
- 2) Herkent u het 'opsplitsen' zoals dat hierboven beschreven wordt? Op welk vlak bent u geneigd dat te doen?
- 3) Je zou de opstelling van Achab tegenover Benhadad ook juist positief kunnen duiden: Achab is barmhartig. De Heere oordeelt echter negatief. Wat is het verschil tussen 'barmhartigheid' en dat wat Achab hier doet? Wat kunnen we daarvan leren?
- 4) Is de strijd tegen duivel, wereld en het eigen zondige vlees voor u een levende realiteit? Als dat niet zo is: hoe komt dat?
- 5) Benoem concreet wat het uitzicht op de overwinning van Christus voor u betekent.